

Endovasküler Tedavi Yöntemleri

Genel Bakış

Aorta (aort damarı), kalbimizden tüm organ ve dokuları kanı taşımaya yarayan vücudumuzun en büyük atar damarıdır. Kalpten başlatarak karın bölgesine kadar olan kısmına torasik aort denirken, karın bölgesi içindeki kısmına abdominal aort denmektedir.

Aorta, zamanla hasarlanması veya zayıflaması sonucu patlama (rupture) veya yırtılma (diseksiyon) ile hayatı tehdit edebilecek olaylara neden olabilir.

Aort damarındaki hasarlanma travma veya belirli hastalıkların sonucunda sağlık sorunu olarak karşımıza çıkabilir.

Örneğin;

- Ateroskleroz (Damar sertleşmesi)
- Hipertansiyon
- Genetik durumlar (Marfan ve benzeri hastalıklar)
- Ailesinde aort hastalık öyküsünün bulunması.

Anevrizma ve diseksiyon tedavisinde açık cerrahi onarımın yanı sıra daha yeni ve güncel olarak tercih edilmekte olan endovasküler onarım yöntemleri de (EVAR-Endovasküler Abdominal (Karın) Onarımı, TEVAR-Torasik (Göğüs) Endovasküler (Aort Onarımı) uygulanmaktadır.

“Damarın içerisinde veya içinde” anlamına gelen ‘Endovasküler’, damarın içine “stentgreft” denilen metal stentlerle güçlendirilmiş büyük yapay damarların hastalıklı aort bölgesine yerleştirilmesi ile yapılan onarım yöntemidir.

Küçük bir cerrahi kesiden tıbbi uzun ve ince kanüller ve teller yardımı ile anjiyografi yapar gibi aort çapına uygun stent greftlerle işlem uygulanır. Prosedür yaklaşık 1 ile 3 saat arasında olup hastalar 1 ile 2 gün içinde taburcu olur. Normal gündelik yaşamını dönüşü 2 ile 6 hafta arasında değişir. Her işlem gibi endovasküler onarımın da komplikasyon riskleri mevcut olup işlem öncesi doktorunuzla değerlendirme yapılmalıdır. En önemli olan ise düzenli olarak bilgisayarlı tomografi ile takiplerin devamlılığıdır.

Endovasküler Tedavinin Riskleri Nelerdir?

Ne kadar derlenme süresini kısaltsa da, endovasküler tedavinin de potansiyel riskleri vardır.

- Greft etrafından kaçak olması (endoleaks)
- Greftin kayması
- Felç
- Enfeksiyon

Endovasküler onarım yöntemleri geleneksel açık cerrahiye oranla genellikle daha az ağrılıdır ve daha düşük komplikasyon riski içermektedir. Endovasküler aorta işlemleri taburculuk süresini kısalttığı gibi hastanın hızlı toparlanmasına da olanak tanır.

Bunların yanı sıra beyni, iç organları veya uzuvları besleyen damarları içeren anevrizma veya diseksiyona olan hastalar endovasküler tedavinin açık cerrahi onarımla beraber uygulandığı “Hibrid İşlemlere” ihtiyaç duyarlar.

En yaygın olarak uygulanan hibrid işlemlere örnek olarak; kalp durdurulmadan, kalp-akciğer cihazına ihtiyaç duyulmadan çıkan aortadan boyun ve kol damarlarına baypas sonrası TEVAR uygulanarak kompleks aort hastalıkları başarılı şekilde tedavi edilebilmektedir

Hastanemizde yıllık yaklaşık olarak 200 hastaya EVAR, TEVAR ve hibrid işlemler dâhil endovasküler aort onarımı yapılmaktadır. Uzun yıllara ve derin köklere sahip olan hastanemiz, açık cerrahi tecrübesinin yanında endovasküler onarım yöntemleri ve hibrid işlemlerin hepsinde ileri deneyime sahip olarak 2016 yılında Aort Cerrahisi Birimini, aort hastalıkları gibi özel bir hasta grubuna daha faydalı olabilmek adına oluşturmuş ve aktif olarak hizmete devam etmektedir.

Uz. Dr. Mustafa AKBULUT
Kalp ve Damar Cerrahisi